

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **A. V.**, bývajúcej v B., proti odporkyni **JUDr. I. S.**, bývajúcej v B., o **návrhu na nariadenie predbežného opatrenia**, vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 5 C 148/2008, na dovolanie odporkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 24. októbra 2008 sp. zn. 17 Co 270/2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 24. októbra 2008 sp. zn. 17 Co 270/2008 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žiar nad Hronom uznesením z 19. augusta 2008, č. k. 5 C 148/2008-22 zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa navrhovateľka domáhala pôvodne proti odporcovi 1/ A. V. a odporkyni 2/ JUDr. I. S. (ďalej len odporkyni) uloženia zákazu nakladania s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. X. pre katastrálne územie B., a to X. KN parcela č. X. – záhrada o výmere X. m² a ostatné plochy o výmere X. m², ako aj stavbou rozostavaného domu na tejto parcele, a to až do uspokojenia jej pohľadávky voči odporcovi 1/. Rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľka sa domáhala uloženia zákazu nakladania s nehnuteľnosťami, ktoré právne neexistujú. Náhradu trov konania odporcom nepriznal, nakoľko im žiadne nevznikli.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 24. októbra 2008 sp. zn. 17 Co 270/2008 na odvolanie navrhovateľky, s ktorým navrhla aj zmenu petitu a súčasne vzala návrh voči odporcovi 1/ späť v celom rozsahu a navrhla voči nemu konanie zastaviť, pripustil späťvzatie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia voči odporcovi 1/ a uznesenie okresného súdu, ktorým návrh na nariadenie predbežného opatrenia voči odporcovi 1/ zamietol, zrušil a konanie voči odporcovi 1/ zastavil. Zároveň pripustil zmenu návrhu na nariadenie

predbežného opatrenia voči odporkyni a uznesenie okresného súdu v časti, v ktorej bol zamietnutý návrh navrhovateľky voči odporkyni zmenil tak, že odporkyni zakázal akúkoľvek majetkovú dispozíciu predajom, darom, založením, či bezodplatným prevodom vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam – pozemkom, parcele č. X. KN X. – záhrady o výmere X. m² a parcele č. X. KN X. – zastavané plochy a nádvoría o výmere X. m² a k stavbe – rozostavanému rodinnému domu na parcele č. X. KN X., nachádzajúcim sa v katastrálnom území B., evidovaným na Správe katastra B., na LV č. X.. Svoje rozhodnutie odvolací súd odôvodnil tým, že sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia (§ 76 ods. 4 O.s.p.). Navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal, pretože do doby rozhodnutia nepodala návrh na rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala včas dovolanie odporkyňa podľa § 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p. Namietala, že pred vydaním rozhodnutia odvolacieho súdu jej nebolo doručené odvolanie v zmysle vtedy platnej právnej úpravy. Odvolací súd túto skutočnosť nepreveril a následne vadu sám v zmysle § 211 O.s.p. neodstránil. K odvolaniu sa preto nemala možnosť vyjadriť. Rozhodnutie odvolacieho súdu tak vychádzalo iba z jednostranného tvrdenia navrhovateľky. Týmto nesprávnym postupom jej odvolací súd odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Navrhla preto, aby dovolací súd uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Navrhovateľka sa k dovolaniu nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), s právnickým vzdelaním (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal predovšetkým jeho prípustnosť. Dospel pritom k záveru, že dovolanie je v danej veci prípustné a tiež dôvodné pre vadu uvedenú v § 237 písm. f/ O.s.p.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydaného vo forme uznesenia (ako tomu bolo v preskúmvanej veci) sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 239 O.s.p.

Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak

- a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa,
- b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/.

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak

- a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu,
- b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia,
- c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenia o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

V treťom odseku ustanovenia § 239 O.s.p. sú vymenované prípady, ktoré vylučujú prípustnosť dovolania proti uzneseniam odvolacieho súdu. Jedným z nich je aj prípad, keď dovolanie smeruje proti uzneseniu o predbežnom opatrení, pričom nie je významný spôsob rozhodnutia odvolacieho súdu v porovnaní s rozhodnutím súdu prvého stupňa.

V danej veci je nepochybné, že odporkyňa dovolaním napáda uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci predbežného opatrenia. Dovolanie odporkyne preto podľa § 239 ods. 3 O.s.p. prípustné nie je.

S prihliadnutím na námietku odporkyne, ale tiež vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j., či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania nesprávne obsadeným súdom). Osobitne sa zaoberal námietkou dovolateľky, že konanie trpí vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Pod pojmom postup súdu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. treba rozumieť nielen postup senátu a predsedu senátu (samosudcu), ale aj úkony iných pracovníkov súdu, v dôsledku ktorých bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Dovolateľka prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. vyvodzovala z toho, že súd jej ako účastníčke konania nedoručil odvolanie navrhovateľky proti prvostupňovému rozhodnutiu súdu, hoci znenie právnej úpravy Občianskeho súdneho poriadku účinné v čase podania odvolania (predloženia veci krajskému súdu), takúto povinnosť súdu ukladala.

Podľa § 209a O.s.p. účinného do 14. októbra 2008, ak nejde o prípad uvedený v § 209 ods. 1 druhej vety, doručí súd prvého stupňa odvolanie ostatným účastníkom, a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, vyzve účastníkov na vyjadrenie k odvolaniu a či súhlasia s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 211 ods. 1 tretej vety O.s.p. účinného do 14. októbra 2008 (v rovnakom znení i od 15. októbra 2008), odvolací súd sám odstráni vady pri doručovaní odvolania a výzvy podľa § 209a ods. 1 tak, že sám vykoná doručovanie.

V posudzovanej veci z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka podala odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa 4. septembra 2008 a že spis bol krajskému súdu predložený na prejednanie jej odvolania 24. septembra 2008. Súd prvého stupňa správne, v súlade s platnou právnou úpravou, doručoval opisy odvolania pôvodnému odporcovi 1/ a odporkyni (viď pokyn sudcu na č.l. 34 spisu). Zamestnanec súdu však omylom nedoručil odvolanie podané navrhovateľkou odporkyni, ale ho doručil samotnej navrhovateľke (viď. doručky pripojené k č.l. 34 spisu). To znamená, že odvolanie navrhovateľky nebolo odporkyni doručené na vyjadrenie len v dôsledku chybného úkonu zamestnanca súdu, v dôsledku ktorého odporkyňa nemala objektívne možnosť k odvolaniu sa vyjadriť.

Podľa názoru dovolacieho súdu, za tohto stavu veci, odvolací súd mal uvedenú vadu v postupe okresného súdu pri doručovaní odvolania odstrániť a nie o odvolaní rozhodnúť bez toho, aby ho doručil odporkyni (odvolací súd považoval zrejme aj v súlade s predkladacou správou z 22. septembra 2008 na č.l. 35 spisu odvolanie navrhovateľky za riadne doručené odporkyni). Na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, že odvolací súd vo veci rozhodol uznesením z 24. októbra 2008, t.j. už po účinnosti novely Občianskeho súdneho poriadku vykonanej zákonom č. 384/2008 Z.z. Postup okresného súdu, smeroval totiž nepochybne k vykonaniu doručenia odvolania odporkyni, k čomu nedošlo len v dôsledku zlyhania jeho zamestnanca (odvolanie doručil namiesto odporkyni navrhovateľke). Nebyť tohto omylu pri doručovaní, ku ktorému došlo v čase pred účinnosťou citovanej novely, odporkyňa by nebola ukrátená na práve, ktoré jej v tom čase platný Občiansky súdny poriadok priznával. V danom prípade by bolo preto v rozpore so zabezpečením spravodlivej ochrany jej práv a oprávnených záujmov (§ 1 O.s.p.), vadu v postupe okresného súdu pri doručovaní odvolania neodstrániť. Napokon, v danej veci už nemôže byť ani naplnený účel sledovaný ustanovením § 75 ods. 9 O.s.p. účinného od 15. októbra 2008, lebo odporkyni bolo riadne doručené uznesenie okresného súdu, ktorým návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Z uvedeného je zrejmé, že ak v posudzovanej veci okresný súd odvolanie navrhovateľky nedoručil odporkyni a odvolací súd v tomto smere nápravu nezjednal, išlo o postup nesprávny, ktorým súdy nižších stupňov znemožnili odporkyni realizovať jej právo

vyjadriť sa k odvolaniu. Konanie zaťažili vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p., ktorá zakladá jednak prípustnosť dovolania a je tiež dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť vecne správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto uznesenie krajského súdu, ktorým bolo rozhodnuté vo vzťahu k odporkyni, podľa § 243b ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Právny názor dovolacieho súdu v tomto rozhodnutí vyslovený je pre odvolací súd záväzný (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a tiež dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 veta tretia O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. januára 2010

JUDr. Ladislav Górász, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová

